

1908
N:o 5 & 6

**HUONESISUSTUKSIA
RAKENNUSTAIIDETTA
MAALAUSTA JA KUVAN-
◇◇◇◇ VEISTOA ◇◇◇◇
TAIDETEOLLISUUTTA**

7:s
vuosikerta

**Suurin valikoima
Taideteollisuusesineitä**
kuparista, messingistä,
bronsista, raudasta,
kristallista, porsliinista
ja fajansista
**G. F. STOCKMANN
OSAKEYHTIÖLLÄ
— HELSINGISSÄ. —**

TOIMITUS:
EINO SCHRODERUS, VIETTI NYKÄNEN
TYYNE KOLINEN y. m. y. m.

Toimituspaikka: Alpertink. 20. puh. 5594.
Konttori: Huvilakatu 5, puh. 644. * Posti-
osoite: Suomen Teollisuuslehden Kotitaide.
Tilaushinta 9 mk. * Ilmestyy 12 num. vuo-
dessa v. hirtän 30 kuvallitteen seuraamana.

5 Herman Lindell 5
ERITYISLIIKE
Taiteilija- ja
Piirustusaineita
5 I. Henrikink. 5
5 Helsinki. 5

Hennebique Rautabetonia, R. P. HEINRICH.

Sähköosoite: Heinrich. Helsinki Pohj. Esplanadink. 27. Puhelin 44 57.

Tekee täydellisesti tulenkestäviä Rautabetongirakenteita omien systeemien ja muiden nykyaikaisten ja koeteltujen rakentamismetoodien mukaan.

Kokonaisia paperi- ja selluloosatehtaita, puuhiomoita, höyrysafoja y. m. Turpiinilaitoksia

Kouluihin, sairashuoneisiin, asuntoihin y. m. kaksinkertaisia kolvia täytteineen tai iiman.

Suomen suurin

Kateaineiden erikoisliike,

ammattilaitoisine johtajineen katto-, tiili-, liuska-, Heinrichin reformikatto, puusementtikatto y. m. rakenteissa.

Suomessa rakennettu:

Tirkkosen liikepalatsi, Tampere.
Lauritsalan höyrysahe, Lauritsala.
Porvoon selluloosatehdas, Tolkio.
Kansakoulurakennus, Helsinki.
Luteril. evankeliiyhdistys, Helsinki.
Nokian Osakeyhtiö, Nokia.
Helsingin kaup. työväen asuntoja.
Punkaharjun asematalo.
Kansakoulurakennus Kotkassa
y. m., y. m.

Saksalaisten ja itävaltalaisen

Münchenin Pyrofugontlaitosten

haaraosasto.

„Pyrofogont“ lattiat (valmistettu yli 500,000 m²) terveydellisessä suhteessa paraita konlujen, sairaaloiden, asuinrakennusten y. m. lattiaita.

Palkittua työtä.

Paraita suosituksia.

RUBEROID

PARAS KATTO- JA ERISTYSHUOPA.

Ruberoidi pysyy ehdottomasti vedenpitävänä!

Ruberoidi kestää aina ilman vaikutukset!

Ruberoidista ei paahavimmassakaan helteessä tipu mitään; tämän kautta pysyy puhtaus aina ja kattokourut eivät likau!

Ruberoidi on hajutonta, alasvaluvaa sadevettä voidaan käyttää talouteen!

Ruberoidia ei kattamisen jälkeen sivellä. On olemassa kattoja, jotka ovat värillä sivelemättä pysyneet 11 vuotta vedenpitävinä!

Ruberoidia voidaan laskea sekä kaltevaan, makaavaan että pystyasentoon!

Ruberoidi korvaa alallaan halpuudessa ja hyvydessä puusementtin, eristää erinomaisesti vettä, lämpöä ja kylmää, ja tarvitsee sen lisäksi pienen painonsa takia (1 m² = 2 kg) hyvin köykäiset kattotuolit!

Ruberoidi on taipuvaa, niin että muuri- ja piippusaumat voidaan sillä peittää!

Ruberoidi voidaan maalata tavallisella öljyväriillä!

Ruberoidiin ei väkeväkään hapot, lipeät ja kaasut vaikuta! Veturien ja savupiippujen rikkipitoiset höyryt eivät sen vuoksi sitä syövytä!

Ruberoidia siihen kuuluvine lisäaineineen sekä neuvoja ja selityksiä saadaan liikkeeltä.

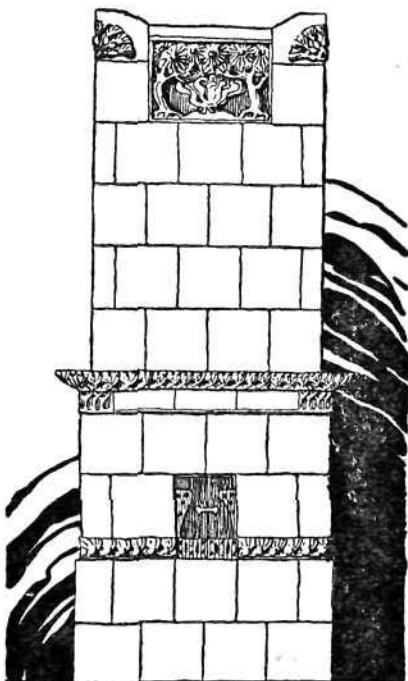
OSCAR FRANCK & C:o.

Ruberoidiseuran m. b. H. Hamburg tuotteiden yksinmyyjä Suomessa.

P. Esplanadinkatu 27.

HELSINKI.

Puhelin 5096.

Turun Kaakeli-Tehdas

myy halvimmallalla aivan uusmallisia kotimaisten arkkitehtien piirustusten mukaan valmistettuja uunia sekä saleja että ruokasaleja ja jokapäiväishuoneita varten.

Näyttelyvarasto
Helsingissä,
Iso Roobertinkatu 25

R. MELLIN

KULTASEPPÄ

Valmistaa kaikellaista kulta- ja hopeasepänntyötä.

Ilmoittakaa
Kotitaitteessa!

Taidetakomo

KORU

Schroderus & Nykänen.

Valmistaa lamppuja, lybtyjä, kynttiläjalkoja, kirjoitustelineitä, huonekaluja y. m., y. m.

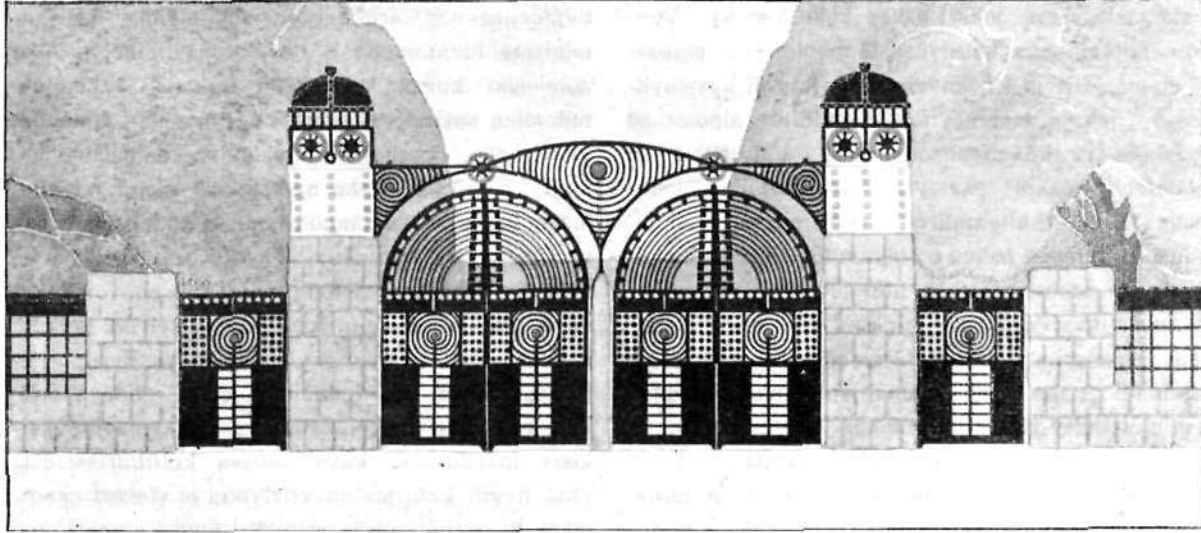
Ottaa suorittaakseen kaikenlaatuista rauta-, kupari- ja messinkiteollisuuden alalle kuuluvaa taiteellista työtä.

EINO SCHRODERUS.
Arkkitehti.

WIETTI NYKÄNEN.
Arkkitehti.

Ludvigink. 5. P. 46 88. TAKOMO Pietarink. 14. P. 53 48.

PORTTIEHDOTUS KAUPUNGIN PUUSTOON.

III-NEN KURSSIN OPPILASTÖITÄ
POLYTEKNILLISESTÄ OPISTOSTA.

YLEISÖÄ ON KASVATETTAVA YMMÄRTÄMÄÄN RAKENNUSTAIDETTA.

enjalkeen kun uudet arkkitehtuuriset suunnat saivat jalansijaa maassamme, on suuren yleisön huomio yhä enemmän ja enemmän kiintynyt siihen; sen todistaa useat tosiseikat. Tämä huomio on kumminkin useimmissa tapauksissa pintapuolista ja jonkun verran ymmärtämättömyyttä. Rakennustaide ei meidän aikoinamme enää ole ainoastaan rakennuttajia, arkkitehteja ja rakennusmestareita varten, vaan se on jotakin, joka koskee koko kansaa, se antaa kaikille kansankerroksille tilaisuuden nauttia ääriiviivojen, muotojen ja värien kauneudesta. Saadakseen yleisön ymmärryksellä nauttimaan tätä kauneutta, saadakseen näkemään eron taiteellisen ja epätaiteellisen välillä, täytyy sitä kasvattaa. Meidän täytyy avata yleisön silmät ymmärtämään eri olosuhteita ja suunnanmuutoksia arkkitehtuurissa, meidän täytyy varoittaa sitä vaarasta, mikä uhkaa arkkitehtuuria, jos se joutuu sivistymättömien henkilöiden käsiin, jotka luulevat kykenevänsä luomaan arkkitehtuuria, mutta itse teossa voivat pilata koko kaupungin onnistumattomilla tekeleillään.

Tässä täytyy käyttää ensiksi sanan voimaa. Sanat antavat sitten asioille pontta ja todellisuutta.

Asioista täytyy ensiksi keskustella ennenkun niistä päästään selvyteen. Vielä toistaiseksi on yleisömmme hyvinkin heikkonäköinen. Se on siinä vahvassa uskossa, että kaikki mikä meillä nyky-

jään rakennetaan on ihka uutta ja uudenaikaista siitä syystä, että se ei ole renesanssia, joka nyt on kokonaan hyljätty. Se elää siinä hurskaassa uskossa toistaiseksi. Kun yleisö oppii itse näkemään ja ymmärtämään, niin alkaa rakennustaidekin vähitellen parantua. Taiteellisesti sivistynyt yleisö on arkkitehdille paljon suuremmasta merkityksestä, kun muille taiteilijoille. Ilman yleisön myötävaikutusta on vaara tarjona, että arkkitehtuuri laimenee ja vähitellen joutuu rappiotilaan. Useimmissa maissa näemme todisteita tässä suhteessa. Esimerkiksi Saksassa, jossa yksityisten henkilöiden aloitteesta on luotu kunnollista usein hyvinkin kaunista porvarillista arkkitehtuuria, kun sen sijaan yleisrakennusten arkkitehtuuri, jota edustaa keisarilliset ja kuninkaalliset rakennuslautakunnat, ja kansliat yhä marssii paikoillaan. Kuinka suuri onkaan todellisen arkkitehdin ilo, jos hän saa rakentaa taidetta ymmärtävälle, järkevälle rakennuttajalle ja päinvastoin kuinka katkeraa onkaan toimia yhdessä henkilön kanssa, joka ei pane minkäänlaista arvoa rakennustaiteelle. Taiteilijana täytyy arkkitehdin kyetä luomaan yhtä hyvin suurpiirteistä ja hienoa, kuin myös yksinkertaista ja kodikasta. Ja siinä hän onnistuu ainoastaan siinä tapauksessa, että häntä tukee taiteellisesti kasvatettu yleisö, joka käsittää arkkitehtuurin sisällisen olemuksen.

Yleisö on opettava kaipaamaan tosi tervettä, rehellistä ja järkevää arkkitehtuuria. Suurimman osan 19:ttä vuosisataa pidettiin arkkitehtuuria ammattiasiana, mikä koski ainostaan arkkitehtejä,

eikä taideasiana, joka koskee koko kansaa. Yleisön taiteellisesta kehityksestä huolehtivat ainoastaan maalarit ja kuvanveistäjät. Jos oli kysymyksessä joku taidenäyttely otettiin ainoastaan maalaus ja kuvanveistotaidetta. Vähitellen on taideteollisuuskin päässyt taidekäsitteiden joukkoon, mutta arkkitehtuurin laita on paljoka pahempi. Vielä on tehtävä paljon työtä, monet taistelut taisteltava, ennenkun päästään niin pitkälle, että rakennustaidetta arvostellaan niinkuin sitä tulisi arvostella, ennenkun sitä yleensä pidetään kaunotaiteena eikä ainoastaan teollisuutena, jonka avulla luodaan asuinhuoneita ja jonka pohjana on enemmän tai vähemmän keinottelua ja voiton pyyntiä.

Vuosittain rakennetaan meillä sadottain uutistaloja niin hyvin kaupungissa kun maalla ja sadottain ihmisiä esiintyy rakennuttajina, ymmärtämättä mikä merkitys rakennustaiteella on elämälle ja kansan kulttuurille. Ja tuhansittain ihmisiä kulkee näitten uutisrakennusten sivu tuntematta mitään, tietämättä mitään, nauttimatta niiden kauneudesta tai kauhistumatta niiden rumuutta. Sadattuhannet ihmiset asuvat huomaamattaan huoneissa jotka eivät terveydellisessä, käytöllisessä eikä taiteellisessa suhteessa vastaa korkeampia vaatimuksia mukavuuteen ja kodikkaisuuteen nähden. Se on juuri tässä suhteessa kun tarpeen tunne on herätettävä ja kasvatus alotettava.

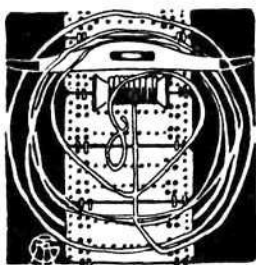
Esimerkkien, kirjasten ja sanomalehtikirjotusten kautta on yleisö herätettävä tajuamaan rakennustaiteen tavatonta merkitystä onnelliselle olemassa olollemme, sen on opittava panemaan arvoa rakennustaiteelle yhtenä ensimmäisistä ja perustavista kaunotaiteista. Useammin kuin taulunäyttelyitä pitäisi

toimeenpanna arkkitehtuurinäyttelyitä, kansantajuisine luentoineen ja havaintonäytteineen, jotka antaisivat kuvan kehityksen kulusta, rakennusmuotojen sovituksesta tarpeen, ilmanalan, luonnon, ympäristön, vanhojen tapojen, rakennusaineiden j. n. e. mukaan, jotka opettaisivat meitä rakentamaan kotimme käytännöllisesti, taloudellisesti, terveellisesti ja kauniisti. Täytyy selveta käsitys, että yksinkertaisimmankin rakennuksen voi kykenevä käsi tehdä kauniiksi. Täytyy selveta kaikille käsitys, että kaupunki yleisine ja yksityisine rakennuksineen on yhtenäinen, suuri taidegalleria, joka on avoin koko kansalle, matkustaville kaikista maanosista, kuva kansan kulttuuriasteesta yhtä hyvin kuin taulunäyttelytkin ja vieläpä enemmänkin. Kaupungissa ei pitäisi löytyä ainoatakaan taloa, joka vaikuttaisi aliarvoiselta, loukkaavalta, ihan samoin kuin ei taulunäyttelyssääkään kärsitä aliarvoisia taideteoksia. Ikävä kyllä olemme sangen kaukana tästä päämäärästä. Tuossa joukossa löytyy ainoastaan harvoja, jotka voivat antaa meille todellista tyydytystä ja taiteellista nautintoa. Mutta monet erehdykset ovat tulevaisuuden korjattavissa kunhan vaan yleisö itse tulee tietoisuuteen siitä että se suurimmaksi osaksi riippuu siitä itsestään kuinka se haluaa elää ja asua. On kokonaan yleisön vallassa josko se tahtoo rakennushommisinaan käyttää ainoastaan teknillisesti ja taiteellisesti sivistyneitä heukiloita, se on sen vallassa tukea rakennustaidetta taideharrastuksellaan ja taloudellisella myötävaikutuksellaan. Se on kansakunnan velvollisuus niinhyvin itseään, jälkeentulevaisia, kuin koko kansaa kohtaan että tukea ainoastaan tervettä rakennustaidetta.

Birger Brunila.

Mallikudontalaitos.

Suomen yleinen käsityösuosiyhdistys on kotikudonnan kohottamiseksi ruvennut puuhaamaan mallikudontalaitosta, jonka tarpeellisuus ja toimintatapa hyvin selviävät yhdistyksen teollisuushallitukselle lähettämästä seuraava sisältoisesta kirjelmästä.

Vaikkapa jo onkin niinpaljon vaivaa nähty käsityötaidon kohottamiseksi maassamme on se yhtäkaikki vielä sellaisessa tilassa, että se kehoittaa meitä yhä vieläkin ponnistamaan voimiamme sen edistämiseksi. Erikoisesti pistää tämä silmään, kun vertaa sitä tekstiilityöhön läntisissä naapurimaissamme, joissa se jo on saavuttanut huomattavan kansallistaloudellisen merkityksen. Käsityömyymälöissä täällä on suuret varastot sieltä tuotuja kotikudotisia käsitöitä ja on näitä varastoja alinomaan uusittava, koska näillä teoksilla on vilkas kysyntä, sillä niitä haluaa niin varakkaampi, kuin vähempivarainenkin ostaja. Täten tullaan antamaan työtä monen monelle kankurille eri maassa. Koska tämä tulos on saavutettu etupäässä käsityöyhdistysten kautta on Suomen yleinen käsityösuosiyhdistys tuntenut velvollisuudekseen lähemmin tutkia näiden yhdistysten tapaa ajaa asioitaan ja tämän perusteella ryhtyä toimiin, joiden kautta kotikudonta voisi saada suuremman taloudellisen merkityksen kuin ennen. Käsityöyhdistys on tämän kautta tullut vakuutetuksi, että ensimmäinen askel tätä päämäärää kohti on saavutettavissa perustamalla mallikudontalaitos maahamme. Meiltä ei suinkaan puutu taitavia kankureita, koskapa ennen niin kukoistava kutomataide yhä vieläkin elää kansan keskuudessa monin paikoin ja käsityökouluistammehan pääsee vuosittain joukko sekä käytännöllisesti että tietopuolisesti kypsyneitä kutojattaria. Mutta yhäti kasvavasta tehdastuotannosta johtuva yleinen käsitöiden vähentyminen on kai aiheuttanut, että rahvas on menettänyt entisen omintakeisen mielikuvituksensa ja mallien kyhäämiskykynsä ja heittänyt koneellisesti toistelemaan niitä aniharvoja malleja, jotka vielä muistissa elävät entisajoilta. Tämä yksitoikkoisuus vaikuttaa kovin epäterveellisesti tuotteiden menekkiin. Noustakseen uudetaan kukoistukseensa tulee kotikudonnan harjoittajien saada uusia virikkeitä, elvyttäviä vaikutelmia ja ennen kaikkea taiteellisesti sommiteltuja malleja.

Tämä on parhaiten saavutettavissa siten, että perustetaan mallikudontalaitos. Kokemus ulko-

maillo on osoittanut, että piirretyt mallit, joskohta niihin muotoja ja värejä ei niin tarkalleen voi sovittaakaan eivät ylipäänsä koskaan esiinny kudottuina samanlaisina, kun alkuperäiset piirustukset, vaan ovat useinkin jotakin aivan toista. Tämän johdosta täytyy mallit aina käytännöllisesti toteuttaa, ennenkuin ne voidaan jättää uusittaviksi. Tämän lisäksi on vielä otettava huomioon, että etenkin maalaiskutojattaret eivät osaa käyttää hyväkseen piirustettuja malleja, vaan tarvitsevat kudottuja malleja johteekseen.

Tähän katsoen on Suomen yleinen käsityöyhdistys päättänyt, jos valtiolta saadaan avustusta, perustaa Helsinkiin mallikudontalaitoksen, edellämainitut niinhyvin taiteelliset, kuin käytännöllisetkin näkökohdat huomioon ottaen.

Kuten edellisestä käy selville, ei yrityksellä olisi mitään yhteistä Suomen käsityönystävien harjoittamalla työalalla. Sillähän on kokonaan taidekudonnan luonne, jossa työt suoritetaan taiteilijoiden luonnosten, kuvakudonta ja mattopiirustusten mukaan ja on sen tarkoitus tyydyttää varakkaampien luokkien tarpeita, kun sen sijaan tässä suunnitellun laitoksen tarkoituksena on talonpoikauskudoksissa löytyvien aiheiden pohjalla luoda uusia, verrattain helposti jäljiteltäviä malleja ja sillä tavoin vaikuttaa elähyttävästi kansallisen kutomateollisuuden hyväksi.

Laitoksen johto tulisi olemaan yhdistyksen johtokunnan hallussa, sen keskuudesta valitun kolmihenkisen valiokunnan kautta, joka samalla tulisi olemaan palkintojyrynä kudotuille malleille. Henkilökuntaan tulisi kuulumaan johtajatar ja kutojatar, jotka yhdistyksen johtokunta määräisi. Mitä tulee johtajattaren kelpoisuusvaatimuksiin, katsoo johtokunta, että hänen tulisi olla käytännöllisesti ja tietopuolisesti kykenevä kudontaan ja ennen kaikkea tulisi hänen kyetä sommittelemaan malleja. Sitäpaitsi tulee hänen osata maan molempia kielii ja olla jossakin määrin tottunut kirjevaihtoon ja kirjanpitoon. Hänen velvollisuutensa olisi laatia malleja ja valvoa niiden kutomista; johtokunnan valiokunnan valvonnan alaisena hoitaa laitoksen juoksevia, asioita sekä vuosittain syyskuussa antaa kertomus teollisuushallitukselle ja käsityöyhdistyksen johtokunnalle laitoksen toiminnasta kuluneelta vuodelta. Johtajattaren varsinaiseksi työajaksi on ajateltu 6 tuntia päivässä kymmenenä kuukautena vuodessa, eli 15 p:stä elokuuta 15 p:ään kesäkuuta, lyhemmillä joulujä ja pääsiäislomilla. Kutojattarelle, joka tulisi olemaan johtajattaren käytettävänä, on ajateltu samaa työaika.

Tehdäkseen laitoksen työntuloksia tuottavaksi, asetettaisiin valmiit mallit näytteille sopiviin paikkoihin ja lainattaisiin ilmaiseksi kutojattarille maan eri osissa. Mallit varustettaisiin niisiinpano-, avaamis-, polkemis-, langan laatu- ja kaiteen harvuusselityksillä ja ylipäänsä tehtäisiin niin helposti käsitettäviksi, kuin mahdollista vähemminkin taitaville kutojattarille.

Kustannuslaskujen mukaan tulisi laitos yhdistykselle maksamaan 5,000 mk. vuosittain.

Ei voi muuta kuin mitä lämpimimmin suosi-

tella tätä puuhaa, joka on niin suuresta merkityksestä rappiotilaan joutuneelle kotiteollisuudellemme. Sitä täytyy pitää melkein ainoana keinona, millä maalauskutojattaret saadaan uudestaan virkoamaan; siitä lienemme kaikki yhtä mieltä.

Teollisuushallitus on puolestaan kannattanut tätä hommaa, mutta on asia jäänyt toistaiseksi ratkaisematta senaatissa ja riippuneet tämä pääasiassa siitä, että tällaisiin tarkoituksiin käytettävät varat ovat jo lähimmän tulevaisuuden varalle käytetyt.

Jos tahdomme omistaa elävän taidekoulun täytyy taiteen herättää suuressa yleisössä mielenkiintoa, sen täytyy tulla osaksi sen elämästä, sellaiseksi kuin vesi tai valo, jota vailla se ei voi olla. Ei saa enään olla mahdollista syyttää köyhyyttä tai välttämättömyyttä rumuudesta ja liasta, kuten nyt. Kun pystytämme rakennuksen, oli se sitten palatsi, tehdas tai maalaistalo, täytyy sen päivänselvästi miellyttää silmää; kun rakennamme rautatien seudulta toiselle, täytyy ratkaistuna pitää, että koetetaan mahdollisimman paljon säilyttää luonnollista kauneutta, joskin se huomattavasti kohottaisi radan kustannuksia; tehtailta täytyy poistaa niiden turmeleva luonne, maksoi se mitä maksoi, ja niin edelleen. Ja huomatkaa tarkasti, nämä todellisen hyvinvoinnin vaatimukset, joille yksinomaan uudemmalla ajalla taide voidaan perustaa, voidaan vallan hyvin täyttää; ja se tulee tapahtumaan kohta, kun yleisö alkaa pitää huolta siitä.

Villiam Morris.

Kotitaiteen huonekalu- ja kattolamppukilpailu.

Pöytäkirja pidetty Kotitaiteen julistaman kilpailun palkintolautakunnan kokouksessa 30 p. huhtik. 1908. Läsnä olivat kaikki lautakunnan jäsenet.

§ 1.

Sittenkun kahdessa edellisessä istunnossa oli tarkastettu kilpailuun jätettyjä piirustuksia, kokoon-tui lautakunta 30 p. huhtik. niistä lopullisesti päättämään.

§ 2.

Otettiin ensin tarkastettavaksi piirustukset yksinkertaiseen kattolamppuun. Koska näistä „Rengas“, „A“, „10 nollaa“ (piir.) ja „27 pistettä“ (piir.) poikkeavat ohjelmasta, jossa sanotaan että piirustukset ovat laadittavat mustalla valkealle, jätettiin ne kilpailun ulkopuolelle. Muista ehdotuksista, jotka kaikki täyttivät ohjelman määräykset, tahdottiin kuitenkin yleisenä huomautuksena lausua, että niissä verrattain vähän on saatu esiin raudan luonnetta vastaavia muotoja.

§ 3.

Piirustuksia arvosteltaessa käytettiin „pistelasua“ jossa korkeimpana oli 5. Tuloksen näyttää alla oleva taulu:

Merkki	Kauneus	Tyylisyys	Tarkoituksen mukaisuus	Toimitamis mahdollisuus	Yhteensä
Huuhkain	3	4	2	3	12
Lux	5	5	4	5	19
E. S. Tampere A	4	4	4	4	16
„ „ B	4	5	4	4	17
K.	4	4	4	4 ^{2/3}	16 ^{2/3}
V. S.	4	4	4	3	15
Panka — —	3	4	4	3	14
Alku	3	4	3 ^{1/3}	4	14 ^{1/3}
1000	3	3	4	3	13
Piirretty pata	4	5	1	3	13
17	3	4	4	2	13
Läpi	2 ^{1/3}	3	3	3 ^{1/3}	11 ^{2/3}
Tähti ymp. sisäl.	2 ^{1/3}	2 ^{2/3}	3 ^{2/3}	4	12 ^{2/3}
Nimetön	3	3	2	4	12
S. G.	1	1	3	4	9
Strömmer A	3	3	4	4	14
„ B	1	3	4	3	10

§ 4.

Tämän mukaan päätettiin antaa:

- I palkinto — merkille Lux, 19 pisteellä
 II „ — „ ES. Tampere B, 17 pist.
 III „ — „ K, 16^{2/3} pist.

ja ostaa kilpailun ulkopuolelle jäänyt ehdotus „27 pistettä“ (piir.) sekä merkillä E. S. Tampere, A. varustettu ehdotus.

§ 5.

Asianomaiset nimifiput avattiin ja sisälsivät ne seuraavat nimet:

- I palkinto: Lux, Edvard Elenius
 II „ E. S. Tampere, Estrid Sandström
 III „ K., Oskar Elenius.

Ostetut ehdotukset:

- „27 pilkkua“ (piir.) Emma Saltzman
 E. S. Tampere, A, Estrid Sandström.

§ 6.

Siirryttiin sitte kilpailun toiseen osastoon arkihuoneen kaluston arvostelemiseen. Tässäkin ryhmässä täytyi lautakunnan sulkea kilpailusta 3 ehdotusta, merkeillä „4“, „Viisitoista“ ja neljä neliötä (piir.) koska niissä on käytetty joko väriä tai värillistä paperia sekä 2 ehdotusta merkillä: neljä ympyrää (piir.) ja mylly ympyrän sisällä (piir.) koska niistä puuttui perspektiivipiirustus ja eräs nimetön ehdotus osaksi samasta syystä kuin edellinen osaksi koska se on monessa suhteessa kypsymätön.

§ 7.

Muut ehdotukset otettiin nyt tarkastelun alaisiksi ja jaettiin ne erikoisen harkinnan mukaan kahteen osastoon, jolloin ylempään luokkaan asetettiin seuraavat:

Koti 1908. Kalusto tekee keskeneräisen vaikutuksen eikä tekijä ole ajatellut kokonaisryhmitystä. Nojatuolien käsinojan viistous on pidettävä onnistuneena. Keinutuoli on liikkuvana huonekaluna liian kömpelö.

Merkki: Musta ympyrä (piir.) Ehdotus on jonkunlaisella reippaudella suunniteltu, mutta kokonaisryhmitys ei tässäkään ole harkittua. Epäilyttävänä on pidettävä sohvan kynttiläjalkasovitusta.

Merkki: Aho. Suunnitelmaltaan yksinkertainen ja luonnollinen. Puola-aihetta on muutamissa huonekaluissa hyvästi käytetty, mutta ornamentit ovat hajanaisia. Kokonaisryhmitys heikko.

Merkki: 2 kolmiota sisäkkäin (piir.). Tekijä on hallinnut tehtävänsä onnistuen saamaan aikaan hyvän kokonaisuuden ja yhtenäisyyden eri huonekalujen välillä sekä sen ohella tarpeeksi vaihtelua eri huonekaluihin. Hyvä suhteiltaan on kaappi. Konstruktionin kovuutta on lievennetty maltillisesti käyttämällä käyrää viivaa.

Merkki: Suvun perintö. Tässä ehdotuksessa on pidettävä hyvänä puolena sen vapaata komposiitionia, joka eroo meillä vallitsevista suoraviivaisista muodoista. Merkillepantavaa on siis tässä ehdotuksessa huonekalujen plastillinen käsittely.

§ 8.

Lopullisessa äänestyksessä näitten ehdotusten välillä annettiin:

I	palkinto	merkille 2 kolmiota sisäkkäin (piir.)
II	"	" Suvunperintö
III	"	" Aho

Ostettaviksi päätettiin kolme ehdotusta merkeillä neljä neliötä, „Viisitoista“ ja neljä ympyrää, jotka muodollisten syitten tähden olivat jääneet kilpailun ulkopuolelle, mutta jotka olivat siksi arvokkaita että nousivat yli sen ehdotuksen, joka nyt täytyi III palkinnolla palkita.

§ 9.

Nimiliput avattiin ja sisälsivät ne seuraavat nimet:

I	palkinto,	merkki 2 kolm. sisäk.,	F. Salminen
II	"	" Suvun perintö,	Oiva Kallio
III	"	" Aho,	T. Sonninen.

Ostetut:

merkki	neljä neliötä,	A. F. Elenius
"	Viisitoista	
"	neljä ympyrää.	

Helsingissä 5 p. toukok. 1908

D. V. Frölander. Usko Nyström
K. S. Kallio.

YKSI MEIDÄN LAAJALLE LEVINNEISTÄ HARHALUULOISTAMME ON MYÖSKIN SE, ETTÄ IHMISET AINA KASVATUKSELLA KÄSITTÄVÄT TOIMEENTULON HANKKIMISVÄLIKAPPALETTA. KASVATUS EI OLE MIKÄÄN TUOTTAVA ASIA PIKEMMIN KALLIS, PARASTA MITÄ ME SILLÄ SAAVUTAMME EI VOI RAHAAN VAIHTAA.

JOHN RUSKIN.

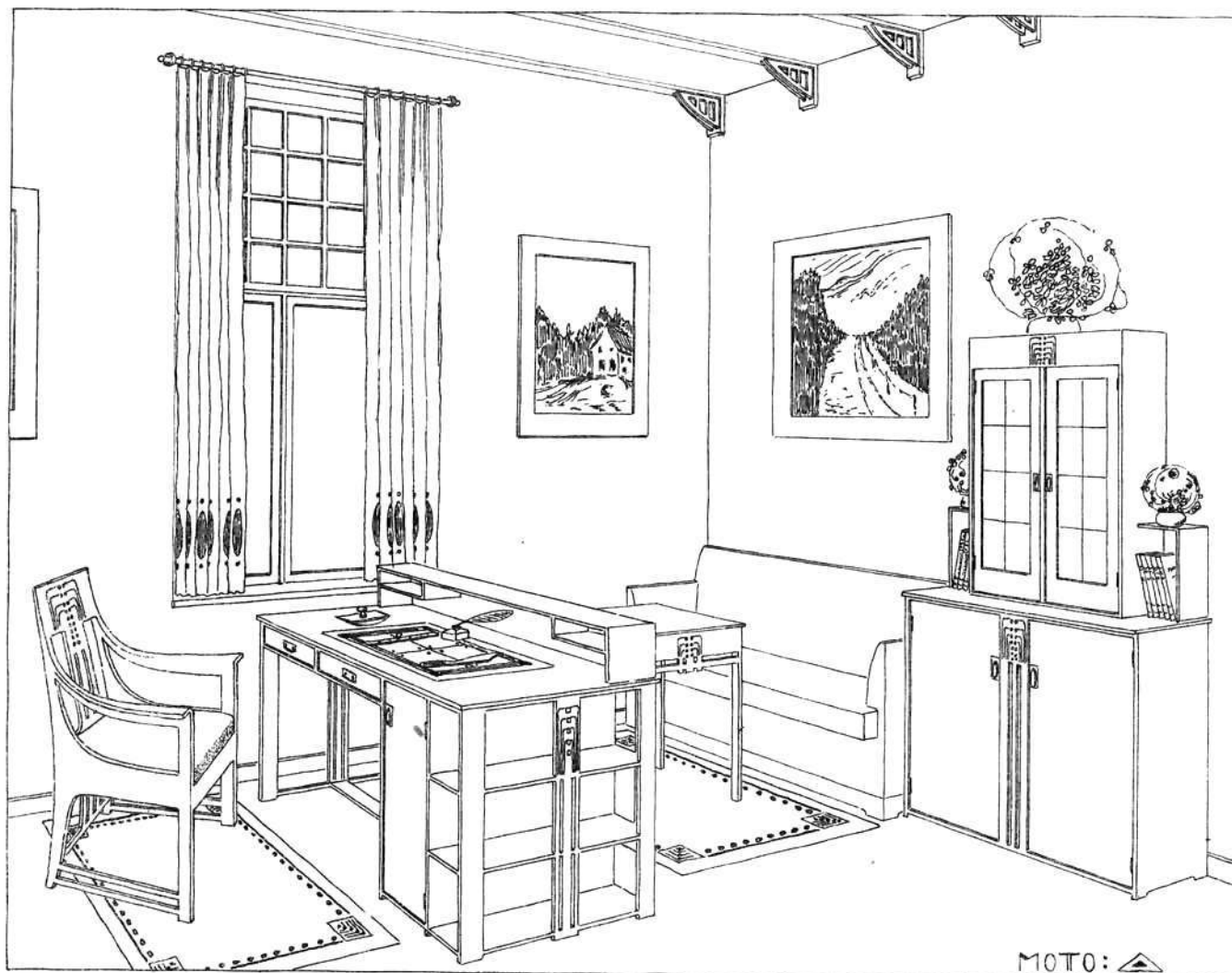
Kotitaide V:nen sisällys: Yleisöä on kasvatettava ymmärtämään rakennustaidetta, kirj. Birger Brunila. — Mallikudontalaitos. — Kotitaiteen huonekalu- ja kattolamppukilpailu. — Lauseita Morrisilta ja Ruskinilta. — Kuvia: Porttiehdotus kaupungin puistoon. — Kuvaliitteitä Kotitaiteen huonekalukilpailusta 6 kpl. ja lamppukilpailusta 3 kpl. Ingegerd Eklundin piirtämiä käsityömalleja, 2 kuvaliitettä.

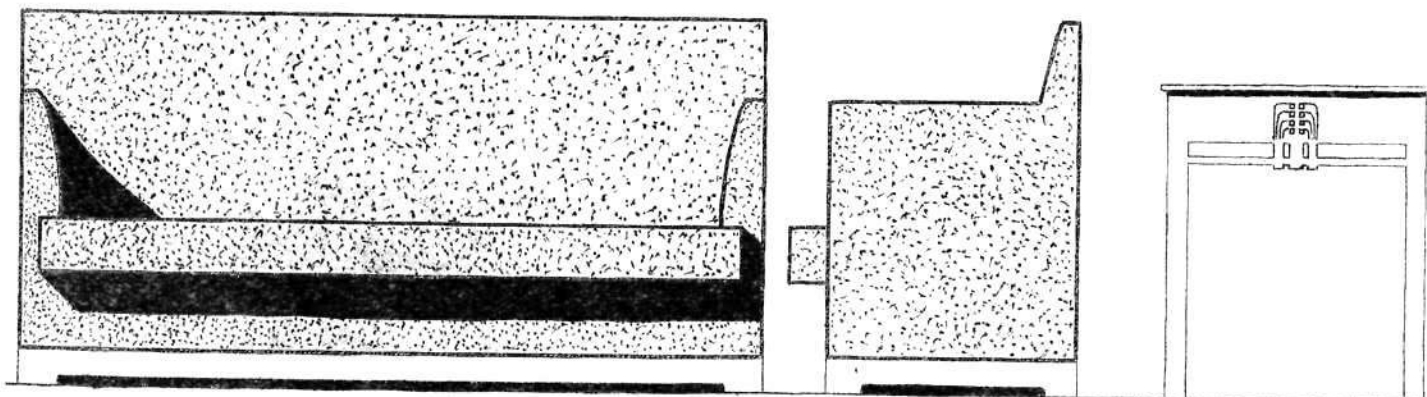
KOTITAITEEN TILAAJILLE! OLI AIKOMUS JULAISTA NUMEROT V JA VI KAKSOISNUMERONA, MUTTA TULEVAT NE KUMMINKIN JULAISTAVAKSI ERIKSEEN. NUMERO VI ILMESTYY TÄMÄN KUUN 25 p. TOIMITUS.

I: NEN PALKINTO: T. SALMINEN, TURKU.

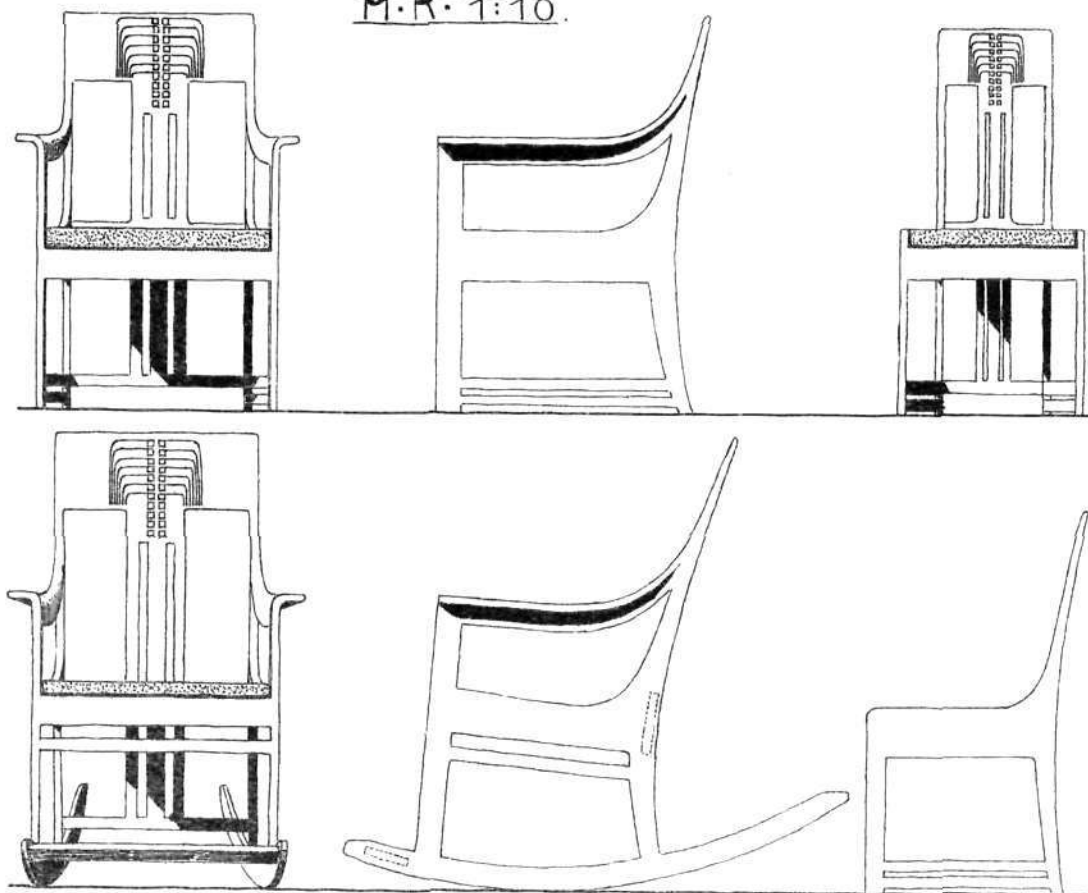
MOTO: ▲.

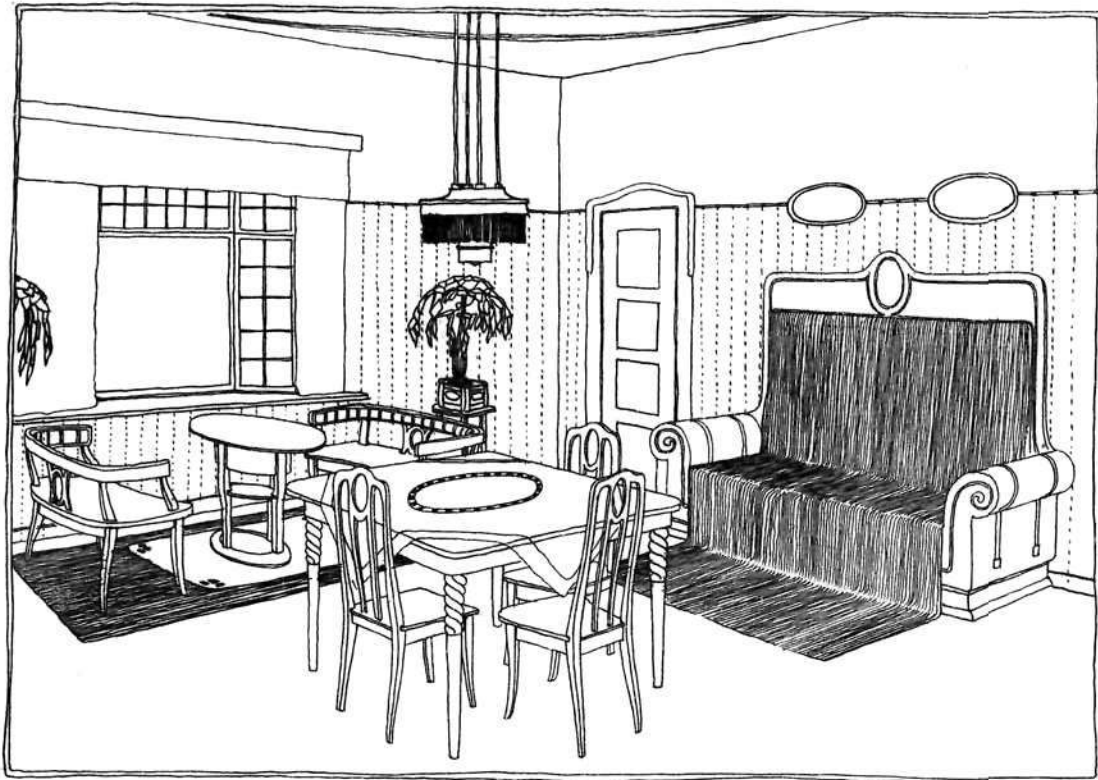

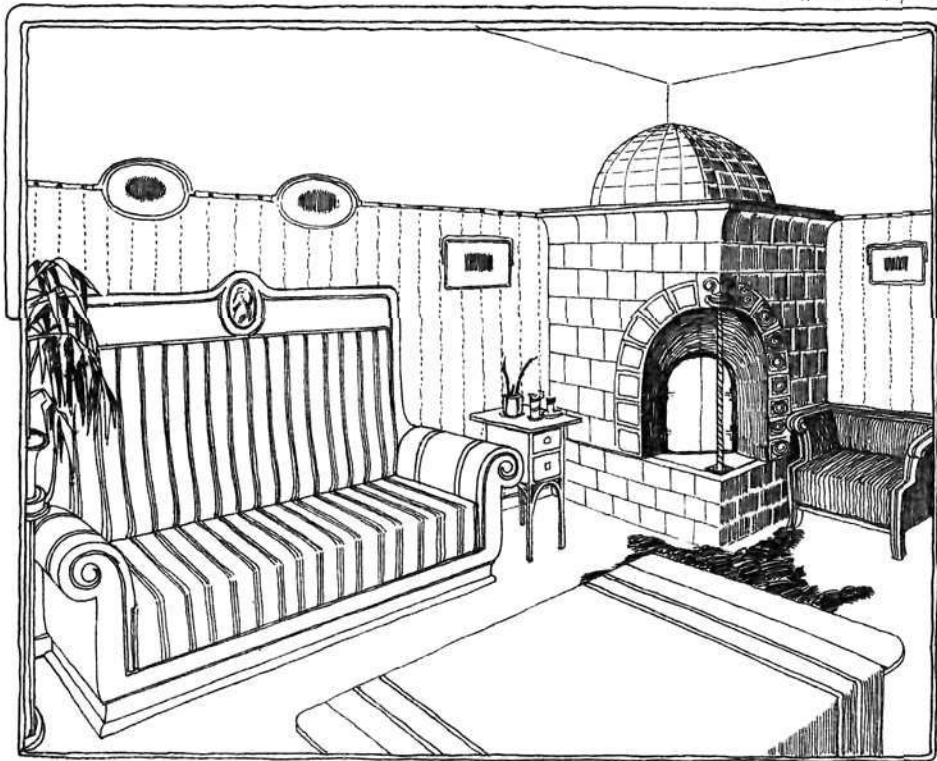
MOTTO: ▲

M·K·1:10

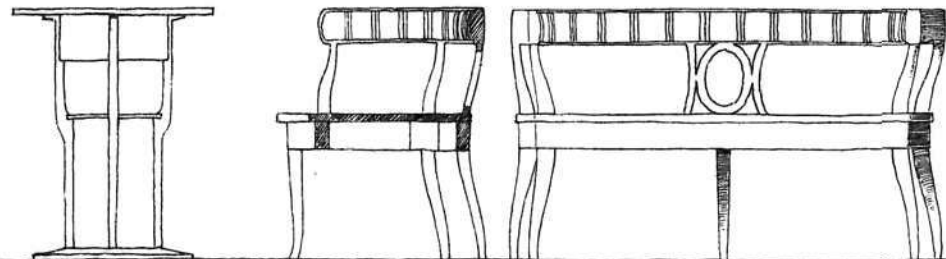

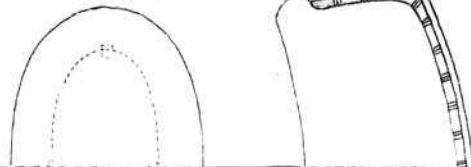
„suuren perintö”

irkkunan laiana

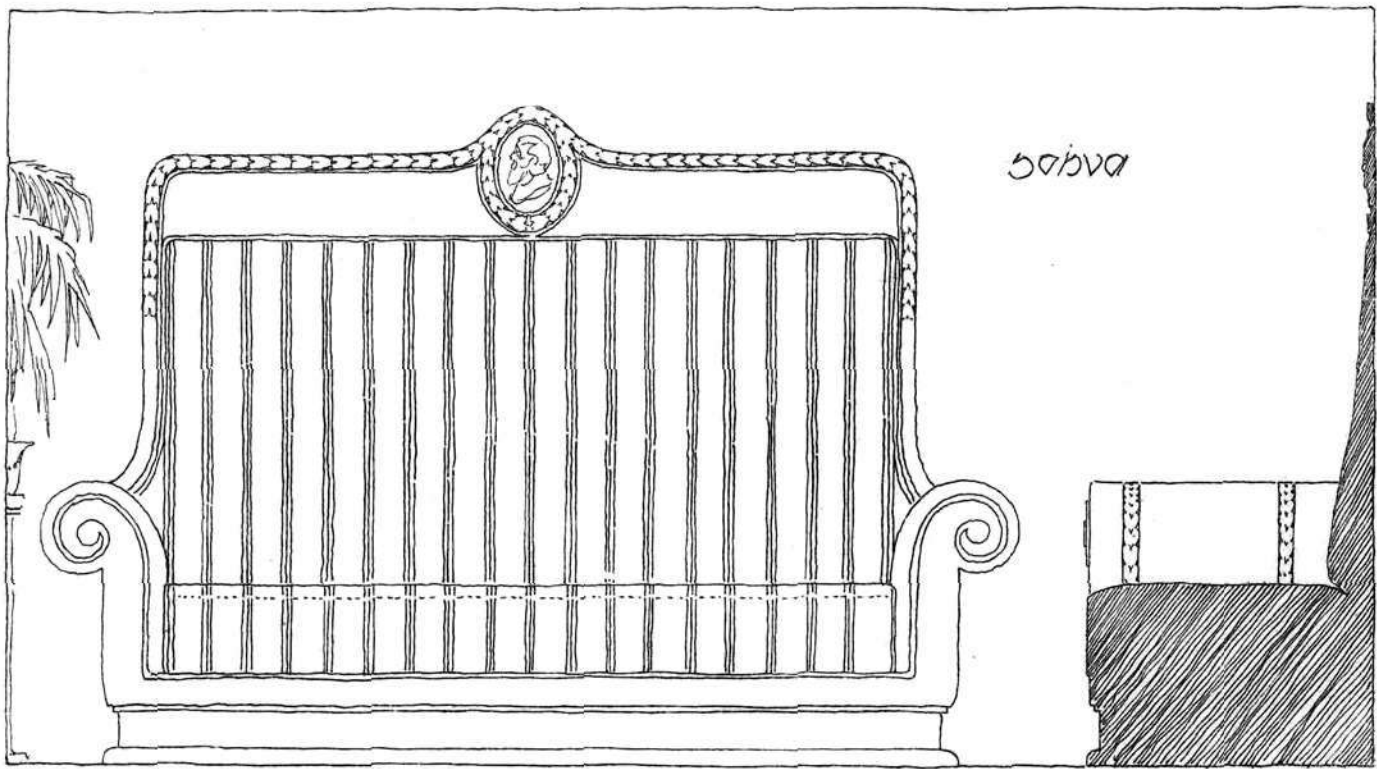

Pieni työpöytä

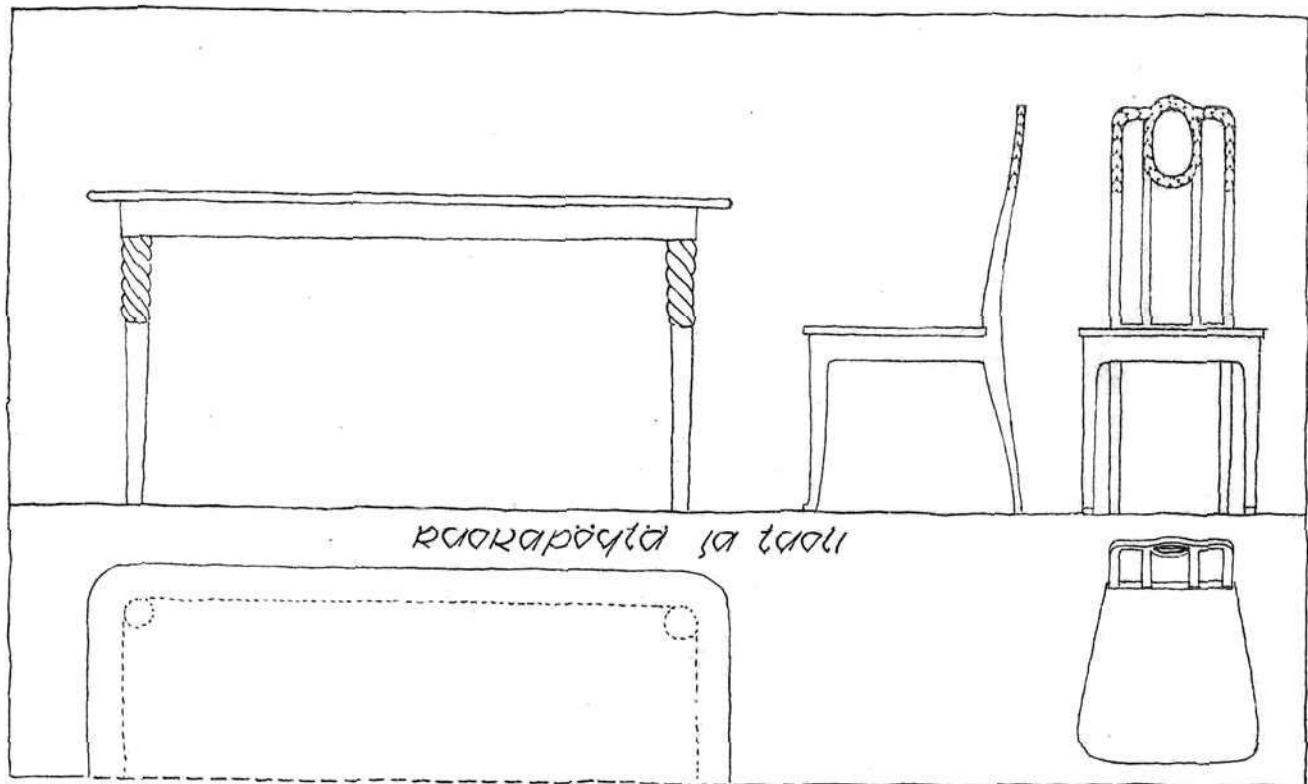

Kahden istuttava
ngakua

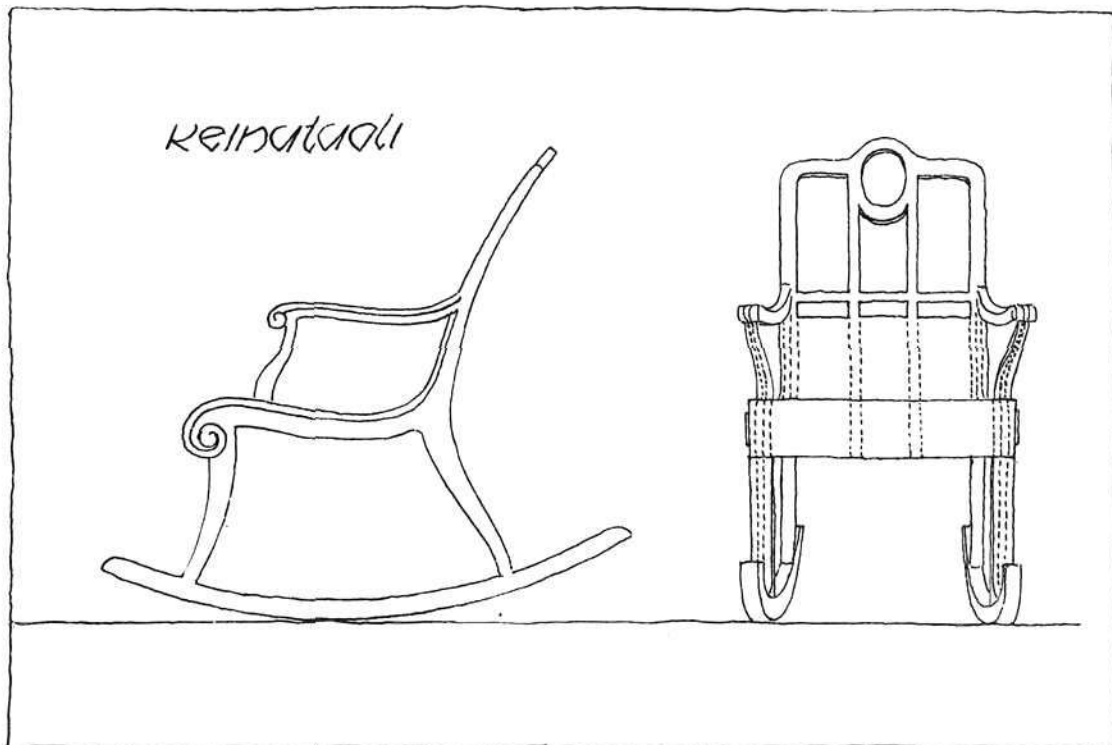

sohvan peruste

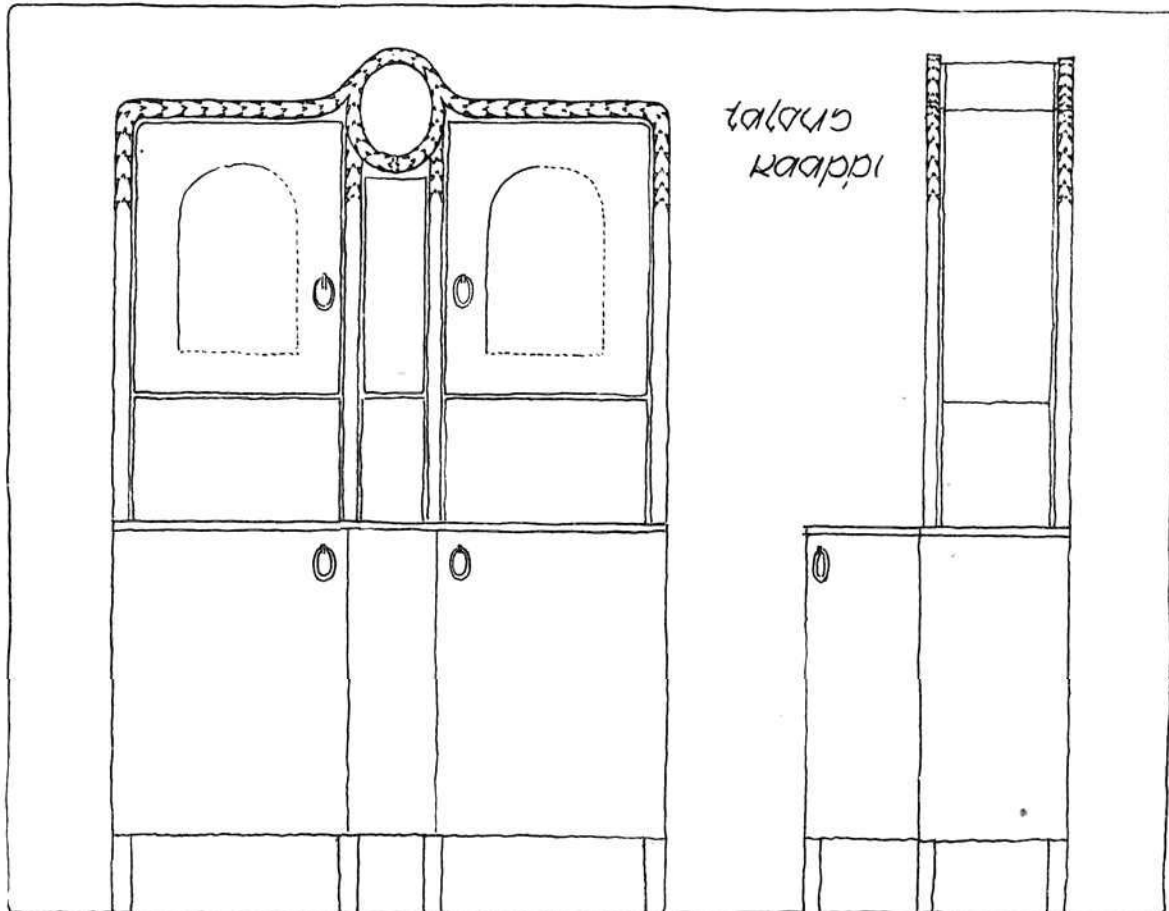

sohvan peruste

keinuttuoli

„suomen perintö“

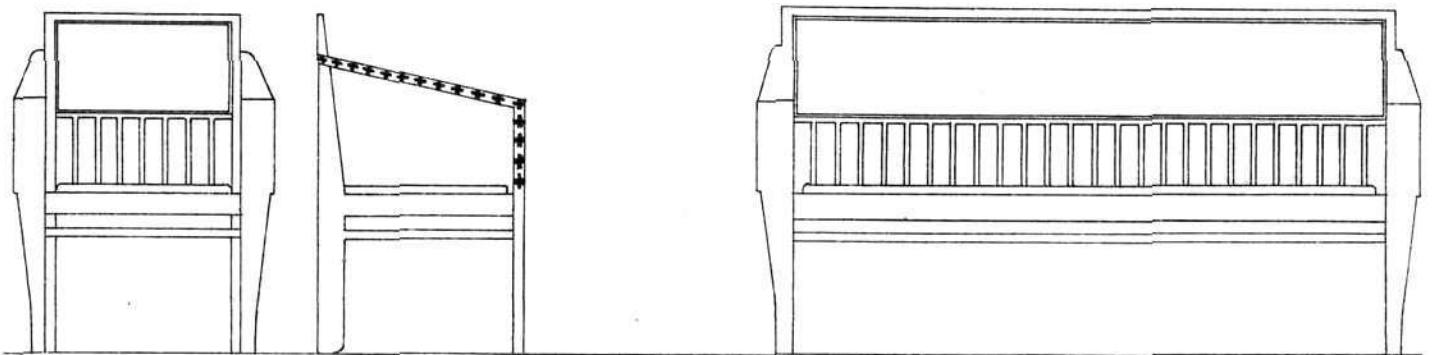
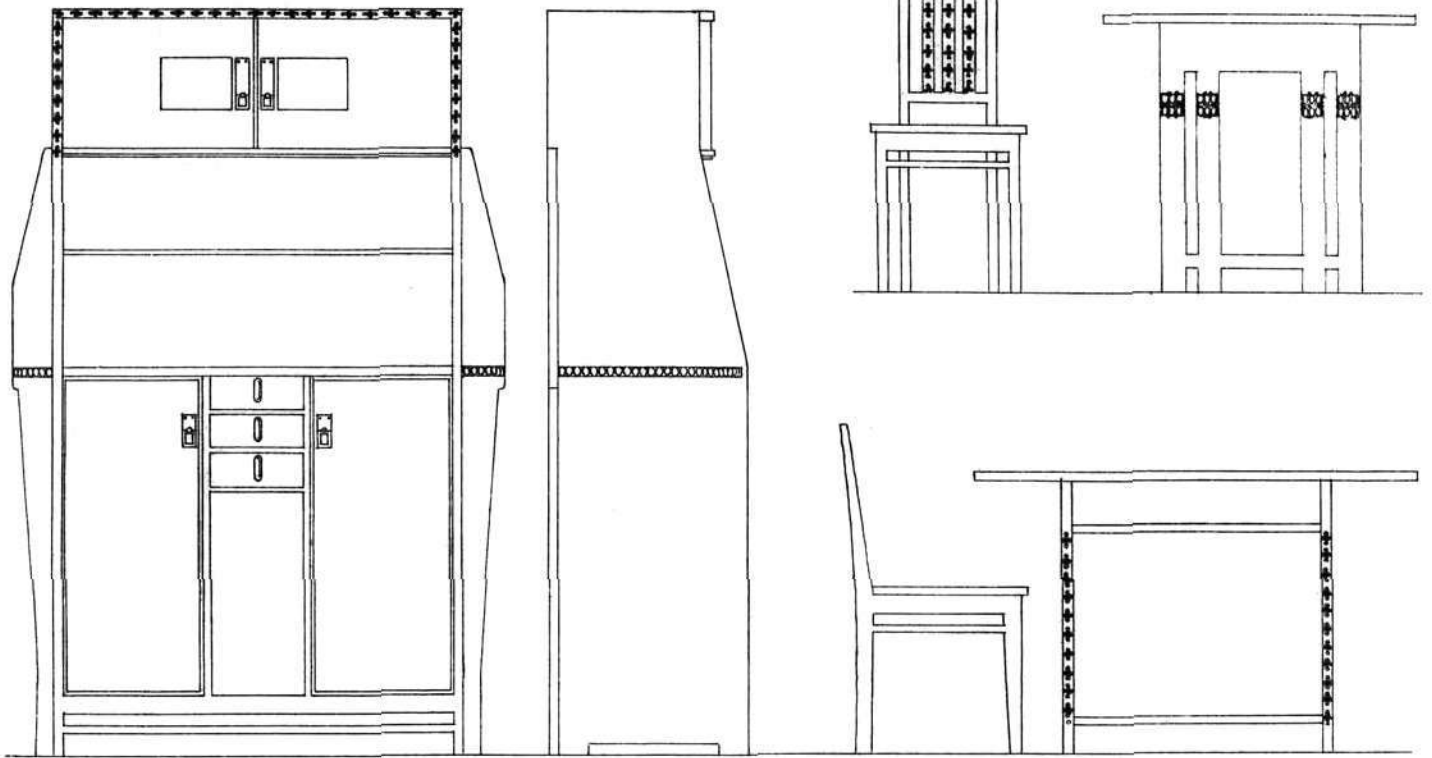
talvun
kaappi

„suomen perintö“

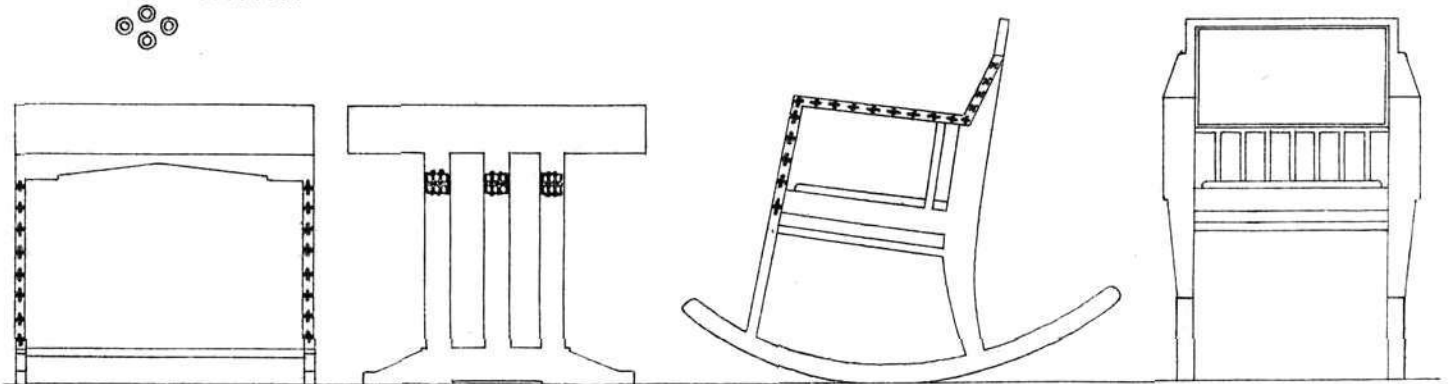
Lunastettu ehdotus: A. F. ELENIUS.

(Suljettu pois kilpailusta).

ARKINUONEEN KALUSTON

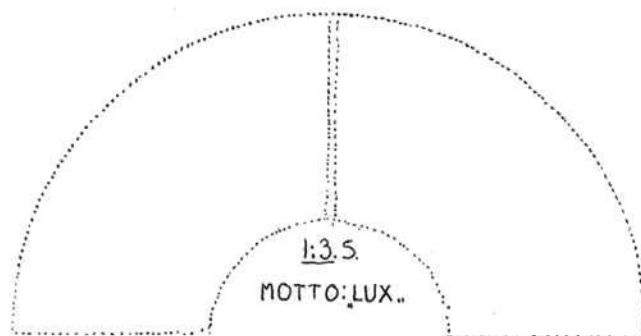
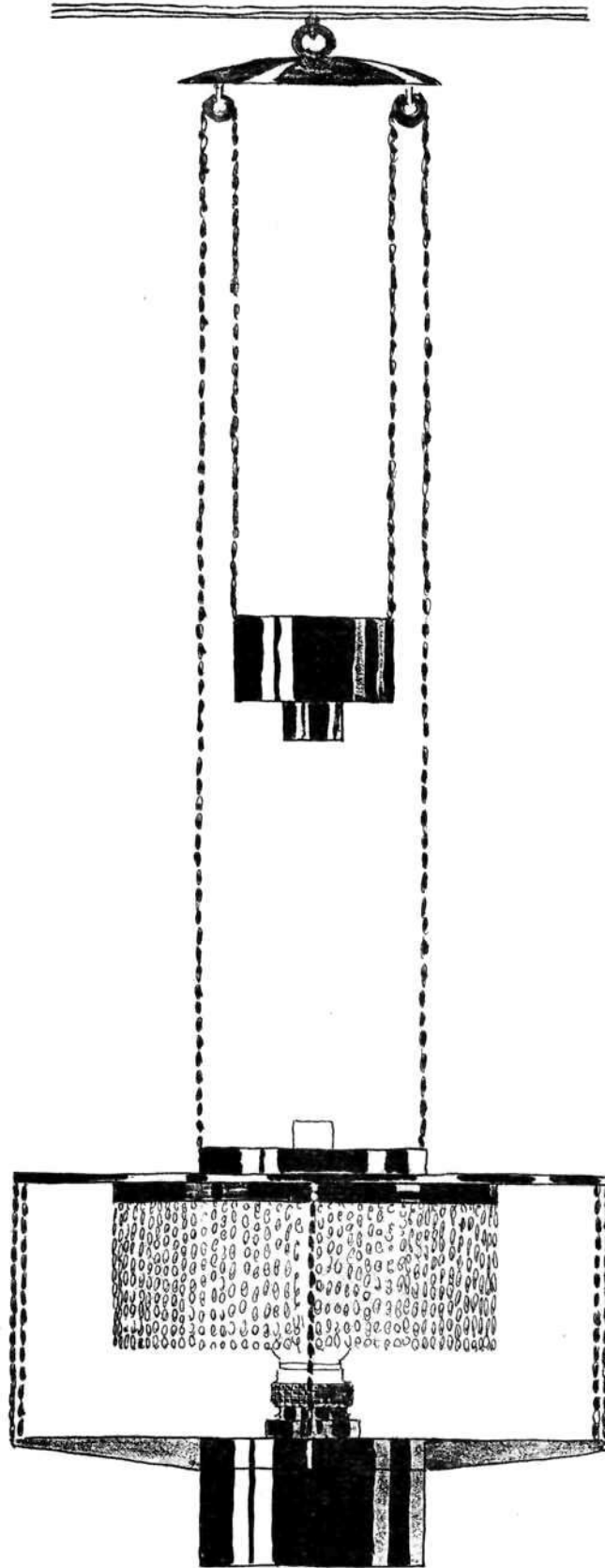

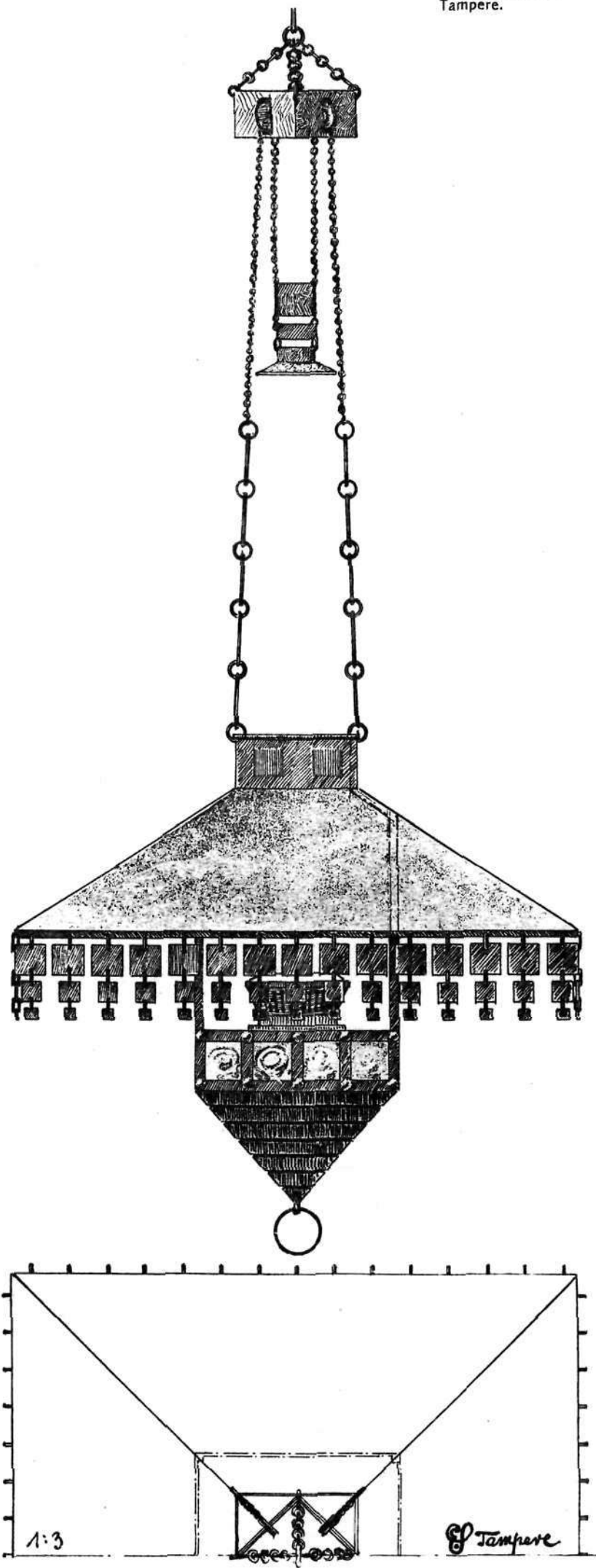
ARKINUONEEN KALUSTON

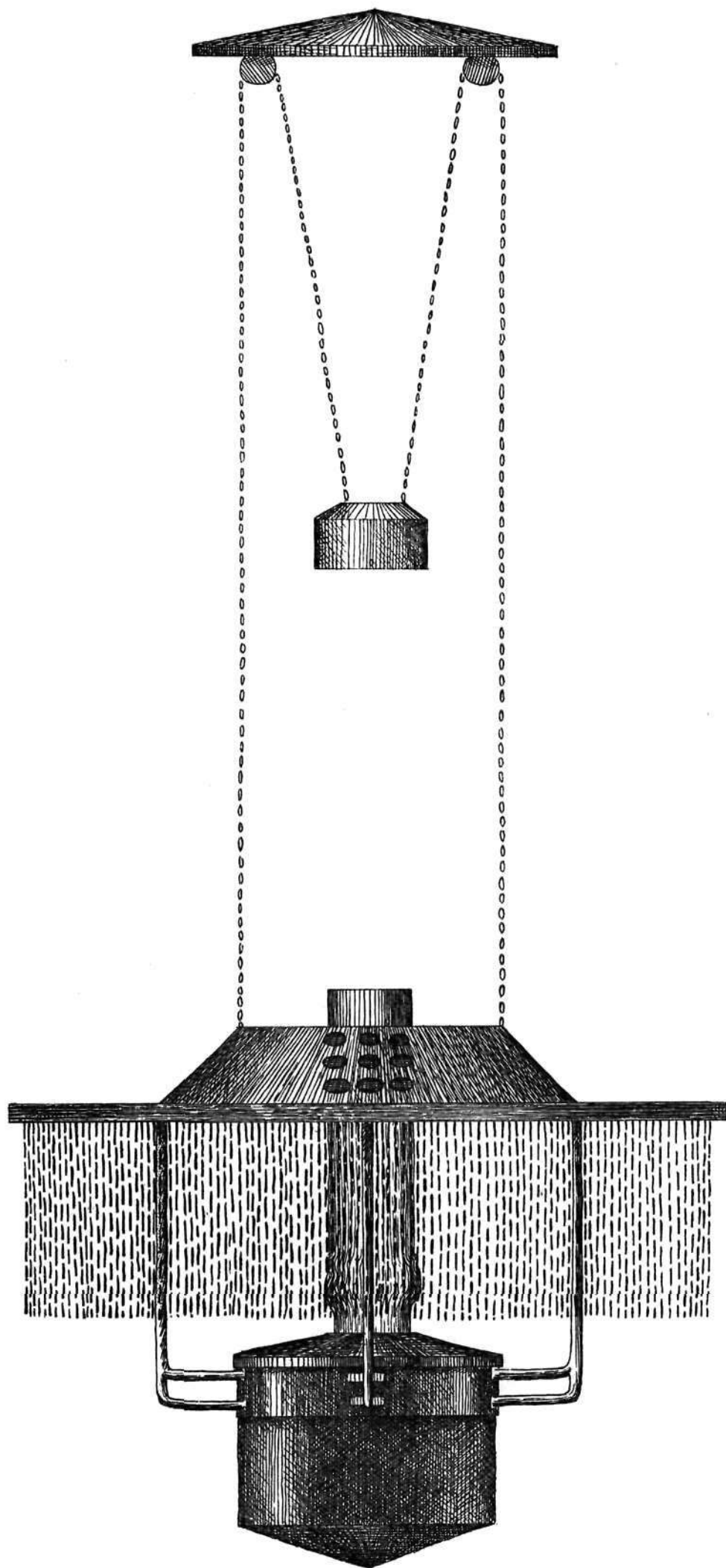

I: NEN PALKINTO: EDV. ELENIS.

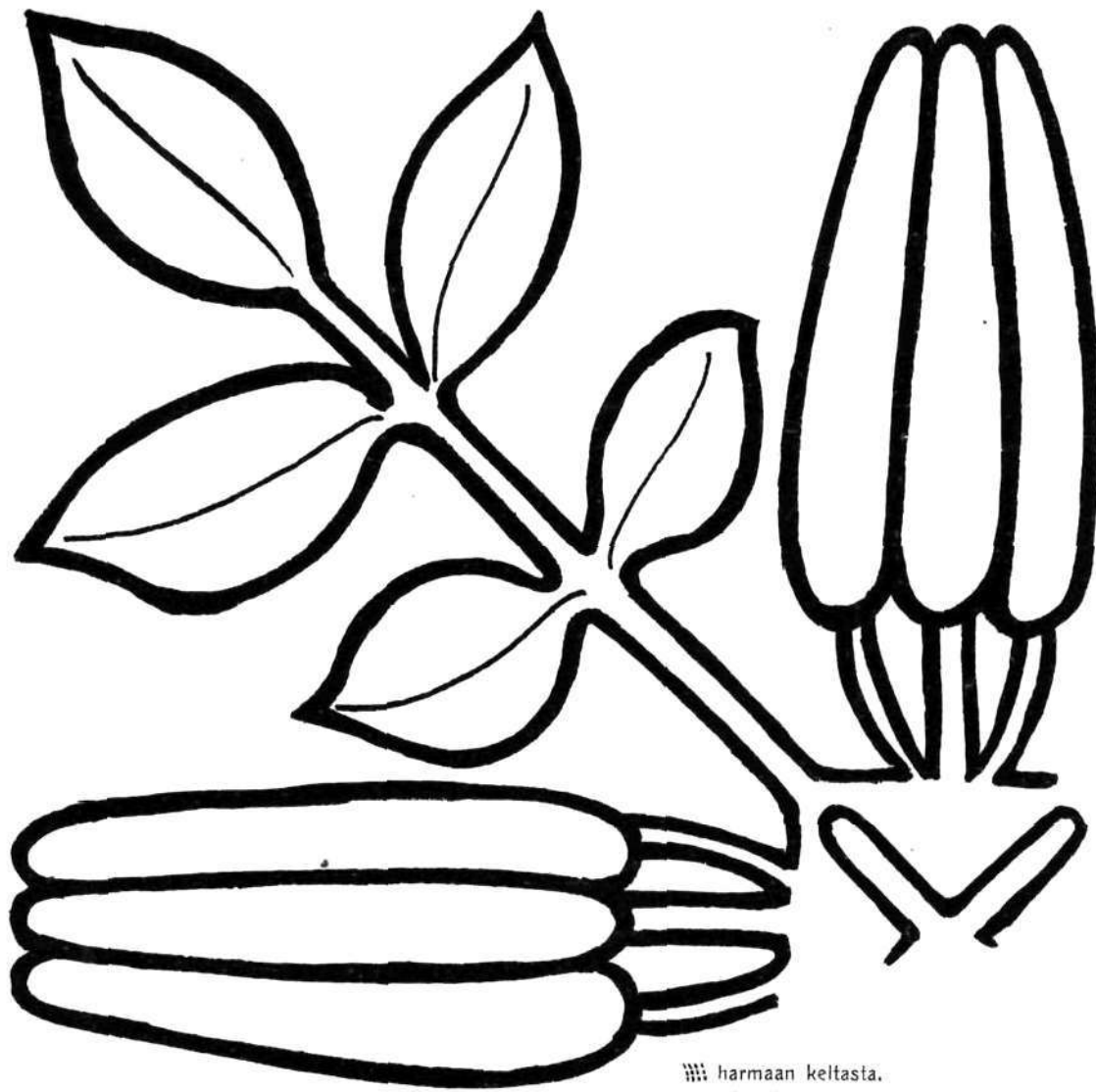

ILMAS PALKINTO: OSKAR ELENIUS.

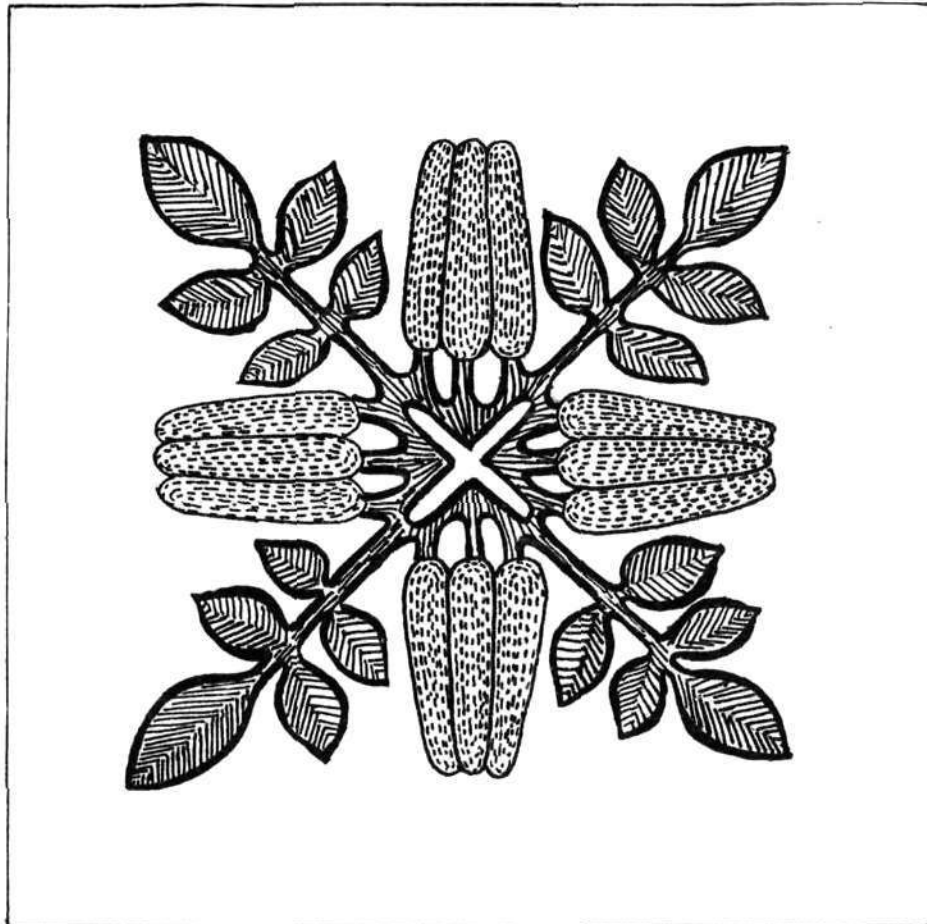

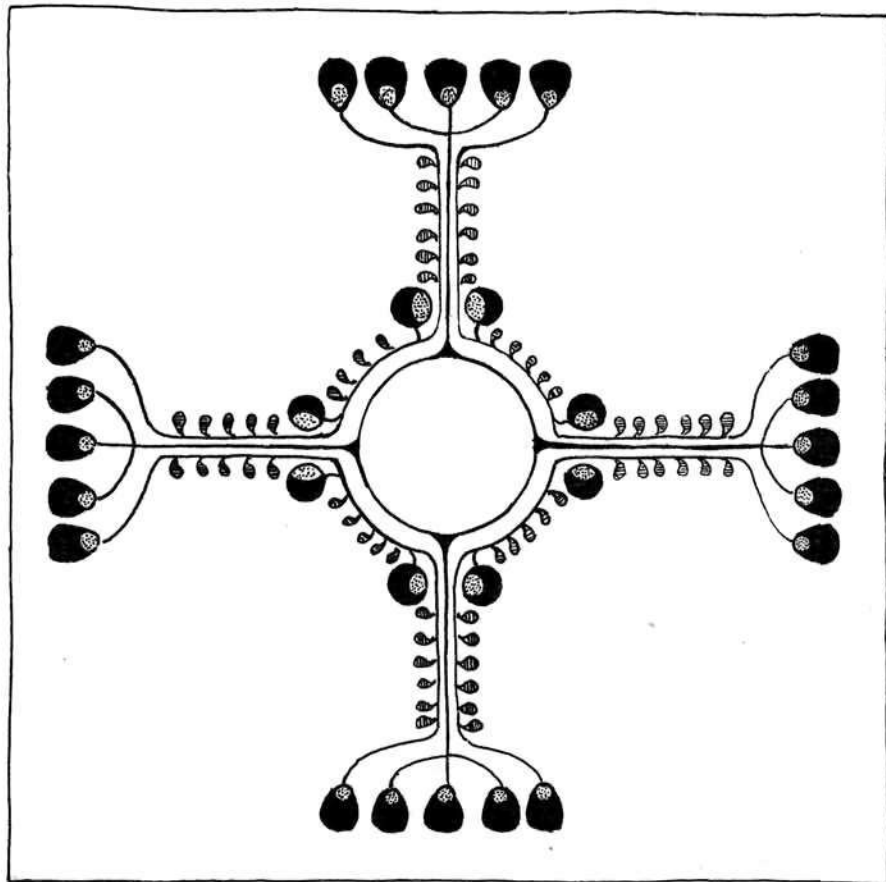
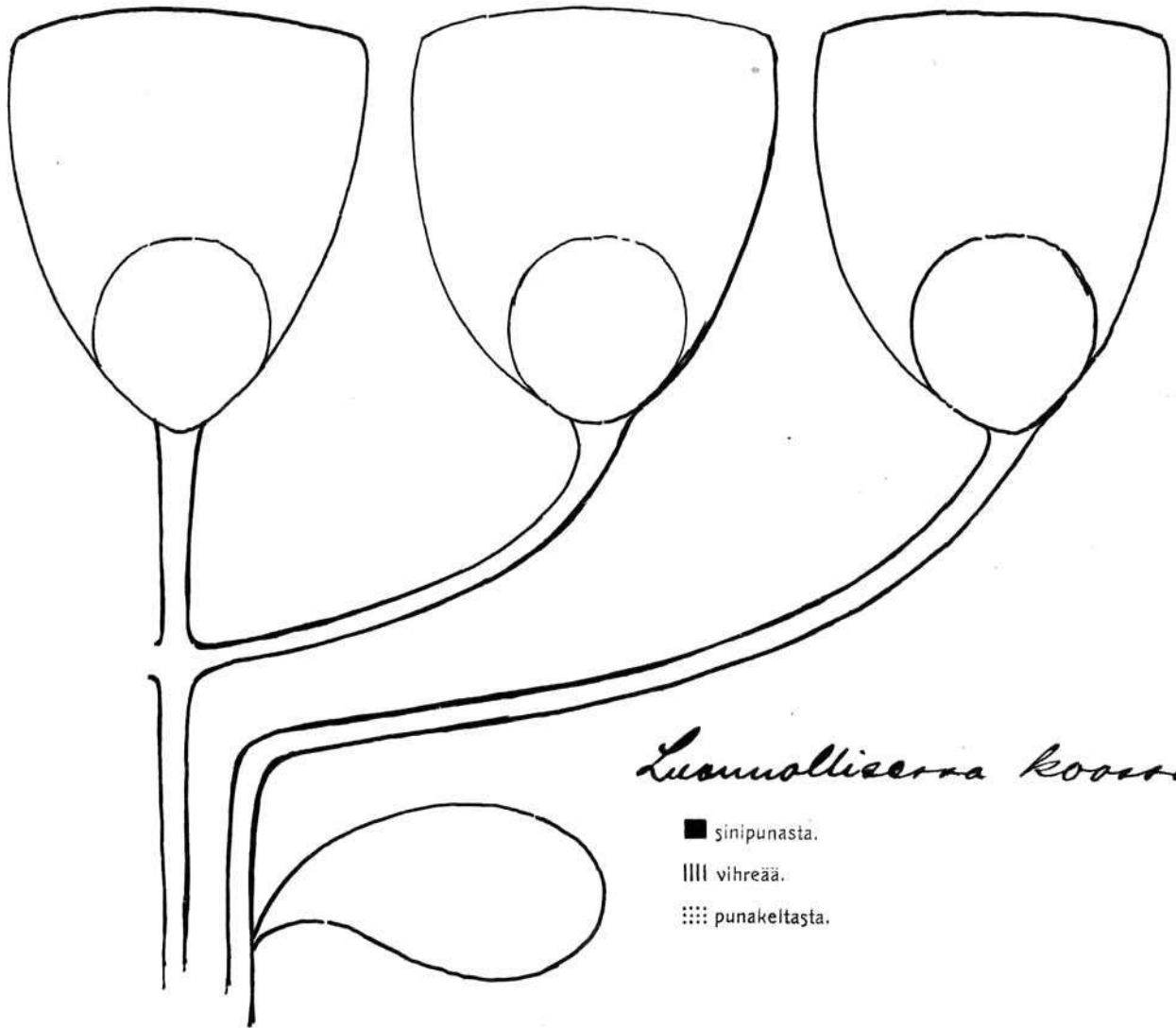

▨ harmaan keltasta.
≡ vihreätä.

Pohja sinipunanen, ääriivivat vaaleansiniset.

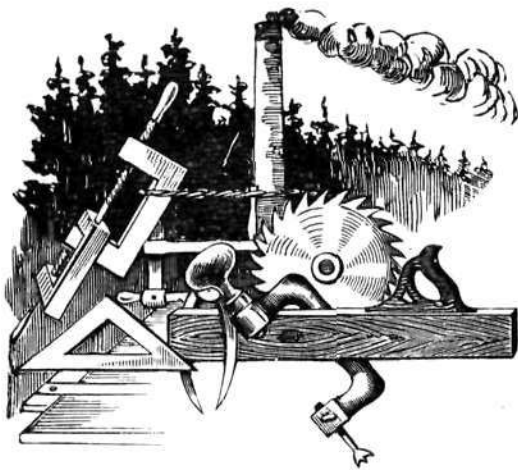
Tyyny. INGEGERD EKLUND.

Pöytäliina. INGEGERD EKLUND.

HELSINGIN PUUSEPPÄTEHDAS

Lastenkatok. 5 OSAKEYHTIÖ - Helsingissä -

Sähköosoite:
PUUSEPPÄ
Puhelin 13 55

Valmistaa
Huonekaluja,
Konttorin-,
Kirkkojen-,
Puotien- y. m.
sisustuksia.

Ikkunoita, Ovia, Parkettilattioita sekä kaikkia puusepän alalle kuuluvia töitä.

Sanduddin

Tapetti- & Mattoliike

Helsinki P. Esplanaadik. 25 telef. 49 79
on maamme vanhin, suurin ja ajan-
mukaisemmin järjestetty erikoisliike

Tapetti ja Mattoalalla

Haaraosasto Wiipurissa Aleksanterin-
katu 19 telef. 13 05

A. ALM'in Tapetti- ja Värikauppa

Iso Roopertink. 4.
myy kaikkia lajia

Maalarivärejä ja suteja

sekä värjättyjä ja painettuja

Linoleummattoja.

Vahakankaita, Tapetteja, Friisejä ja Nauhoja
y. m., y. m.

ERIKOIS-LIIKE

TAITEELLISILLE

UUTUUKSILLE

Tapettien,

Friisien

ja

Linoleumien alalla

HELSINGIN UUSI
TAPETTI LIIKE.

UNIONINKATU 28.

W. Salvén

Puhelin 924.

Suomen Käsityön Ystävät

Unionink. 23 — Puhelin 22 20.

Myy ja järjestää kaikenlaatuista koruompeluja, kuin myös kutomatöitä.

Suomen Kultaseppä-O.-Y.

Aleksanterink. 15.

Edullisin kulta-, hopea- ja uusihopea
y. m. esineitten osto- ja tilauspaikka.

Huokeimmat hinnat!

Myymlöitä: Turussa Aurank. 12; Tampereella Kauppak. 8.

Westerlund & C:o

Telef. 11 17 Helsinki Telef. 11 17

Parhaimpia Kone-, Sylinteri-
y. m. öljyjä. — Konsisteeri-
rasvaa, Vaseliiniä, Tärpättiä,
Pakninkia, Konehihoja,

Trasselia, Nuoraa, Presen-
ninkiä, Ulkolaisia puulajeja,
Liimaa, Armatuureja, Ruis-
kuja y. m.

Hietalahden Osakeyhtiö

Höyläys-, Puuseppä- & Huonekalu-
tehdas, Verhoilu- & Koristetyöpajat.

Hietalahdenrannan ja Nuoranpunojankadun kulmauksessa. Puhelin 48. Huonekalunäyttely Nuoranpunojankadun 1 & 2:ssa.

Suomen Väri & Vernissatehdas Osakeyhtiö

Etelä Esplanadinkatu 8 Helsinki Haaraosastoja:
Puhelin 85 Porissa, Viipurissa ja Turussa

Englantilaisia, ranskalaisia, hollantilaisia ja saksalaisia Suurin varasto kaikellaisia kuivia ja tuoreita värejä,
piirustusaineita, harppilaatikoita, piirustuslautoja, vernissoja, öljyjä, lakkoja, sutija, liimaa y. m.
tussia, vesivärejä y. m. y. m. maalarin tarpeita.

Jälleenmyyjille edullisin ostopaikka.

JOHAN ERICSSON

PUUSEPÄNTEHDAS JA
HUONEKALUJEN TAIDEATELIEERI
HALLITUSKATU 14.

Sekä puista että teräksisiä
HIHNAPYÖRIÄ,
oikeita Jenkins Venttiiliä,
CARBORUNDUM KIVIÄ,

Kaikellaisia 1:ma
KONEHIHNOJA
ÖLJYJÄ

ja voiteluaineita, trassella,
letkuja ja pakninkia.

Osakeyhtiö T. E. CRONVALL.

A.-B. K. H. Renlund O.-Y.

Rakennusaineita.

Valurakennusaineita, Rautapalkkia, Rata- ja Raitiotiekiskoja,
Sementtiä, parhaimmilla merkeillä varustettuja.

Tulenkestäviä- ja Punasia tiiliä.

Sammutettua ja sammuttamatonta kalkkia, Kattopeltiä, mustaa
ja galvanoitua, Katto- ja Seinähuopaa, Pinkopaperia, Asfaltti-
lakkaa, Kivihiilitervaa, Puutervaa.

Ikkunalasia. Korkkimattoja.

Ovi- ja Ikkunaheloja uusinta mallia.

S. Vuorio

Maalariliike ja
Tapettikauppa

Aleksanterinkatu 9. Helsinki.

Viiniläinen Huonekalu-Varasto

Rydman & Co

Aleksanterink. 11.

Kaikenlaatuisia huonekaluja, kankaita, verhoja,
uutimia, mattoja y. m.

Erikoisosasto amerikalaisia konttorihuone-
kaluja.

Th. Wulff Paperi- ja Piirustus- tarpeiden kauppa

Helsingissä - Pohjois-Esplanadinkatu 43.

Kaikenlaatuisia 1:ma Piirustustarpeita

Halvimpiin hintoihin.

P. Sidorow

Suomalainen Kalustokauppa
Osakeyhtiö

Suomen suurin konekauppa!

:-: Konttori ja Konenäyttely :-:

Helsingissä, Aleksanterinkatu n:o 7
(entinen Vaasan Pankin huoneusto, vasta-
pää Yhdyspankkia.)

Suorittaa oman insinöörin johdolla täydellisiä
konelaitoksia kaikilla aloilla, joista mainittakoon:
täydellisiä sahalaatoksia, myllyjä, meijereitä,
punsepäntehtaita puumassatehtaita y. m.

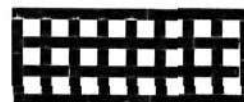
:-: Pyytää erikoistarjous! :-:

Hyvin lajiteltu varasto:

Tapetteja, reunuksia,

korkkimattoja ja

rullakartiineja

Viipurin Tapettikauppa

KARL LAGERBLUM

Helsingissä Aleksanterink. 50.

Tel. 20 94.

K. LINDROTH'in
KORISTE- JA RAKENNUS-

TAKEITTENTEHDAS

Helsinki - - Tel. 24 95.

Valmistaa takorautatarpeita niinkuin
kattokoristeita, porraskäytävä-
ja veranda-aitoja, porttia, palo-
tikapuita sekä kaikkia I:sen luokan
sepänliikkeeseen kuuluvia töitä,
esim. Takorautaisia hauta-aito-
ja ja ristiä, puutarha-aitoja,
kynttiläkruunuja y. m.

Helsingin Sementti- & Asfalttiliike

JOHN NORDBERG

Puhelin 40 03.

Tekee kaikkia sementti- ja asfalttialaan kuuluvia töitä ympäri koko maan. Kohtuulliset hinnat.

JULIUS TALLBERG

Varasto uudenaikaisia huonekaluheloja

Kullattua KUPARIA, MESSINKIÄ, NIKKELIÄ y. m.

Eri malleja piirustusten mukaan toimitetaan mitä pikimmin tehtaalta

Erilaatuisia huonekalulukkoja

Rokkolan hyväksi tunnettua PEILILASIA määrättyissä suuruuksissa suoraan tehtaalta.

Juho F. Aaltosen

Tapettikauppa

P. Esplanadinkatu N:o 7. - Puhelin 33 65.

Varasto aistikkaita tapettia kaikista KOTI- ja parkaimmista ULKOMAAN tehtaista. — Friisiä, reunuksia, kultalistoja, korkkimattoja, pinkopaperia ja — — -pahvia y. m. m. m. — —

Rakentajat huom.! ■ ■ **Rakentajat huom.!**

Hyviä rakennustarpeita:

vasoja, parruja, hirsiä, riukuja, lankkuja, lautoja, telinelankkuja, halloja y. m. myy

Helsingissä, Vilhonkatu 5.
Puhelin 37 56.

Niilo Ahlgren

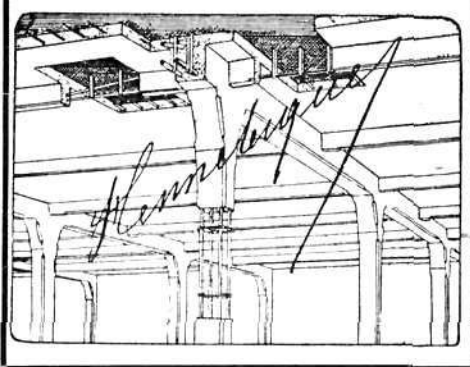
VÄREJÄ JA
PIIRUSTUSTARPEITA

Arkkitehtejä, insinöörejä, geologeja varten. —

Parhaita tunnettuja merkkejä! — Huokeat hinnat!
Antink.29 (Polyt. Yhd. talo).

I. Holmgren.

Puhelin
28 91

Puhelin
28 91

Aug. Kiökemeister

— Helsinki. —

Suorittaa kaikenlaisia rautabetoni konstruktioneja

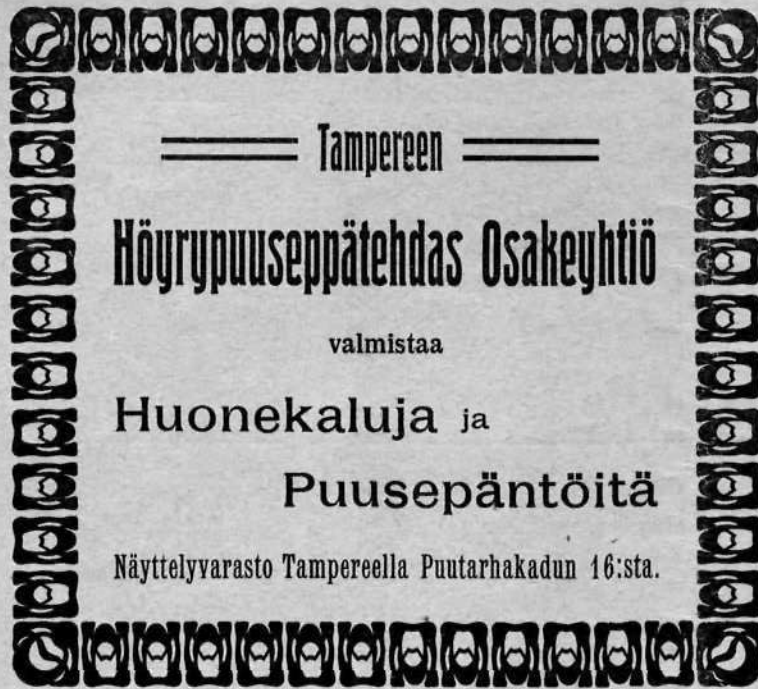
„Hennebique systeemin“ mukaan.

K. F. Puromiehen kirjapainoa

Lapinlahdenk. 7. HELSINKI Puhelin 32 57.

Suosittelaa.

== Tampereen ==

Höyrypuuseppätehdas Osakeyhtiö

valmistaa

Huonekaluja ja
Puusepän töitä

Näyttelyvarasto Tampereella Puutarhakadun 16:sta.

Tampereen Rakennuskonttori

myy halvimmalla

Kalkkia, sammutettua ja sammuttamatonta.
Sementtiä, Lomma, Danmark ja Quinstorp.
Tulenkestäviä tiiliä ja savea.
Ikkunalasia, Tapettia, pingopaperia ja pahvia
Maalitarpeita ja **Värnissoja**.
Rakennustarpeita ja **Työkaluja**.
Konetarpeita ja **Öljyä**.
Rautatiekiskoja ja **I-rautaja**.

SÖRNÄISTEN HALKO- JA PUUTAVARALIIKE O. Y.

Tehdas, Konttori ja Varasto FREDRIKINKADUN 13-15. Puhelin 270.

MYYPÄ: Höylättyjä ja Höylämättömiä sekä höyrykuivia lankkuja, lautoja, listoja y. m., y. m.

VALMISTAA: Karmia, ovia, ikkunoita, konttori, ja myymälä-huoneustojen sisustuksia, toimittaa korjauksia rakennusalalla kokeneen rakennusmestarin johdolla sekä yleensä kaikkia puuteollisuuslalle kuuluvia töitä.

MYYPÄ: Polttopuita, halkoja kokonaisina, sahattuina ja pilkottuna sekä kotiinajettuna.

VARASTO: Hylkylautoja, lankunpintoja, hirsiiä, vasioja ja piiruja.

Kaikki nykyajan halvimpiin hintoihin.

Lång & Leppäaho Osakeyhtiö

Aleksanterink. 13. - Puhelin 143.

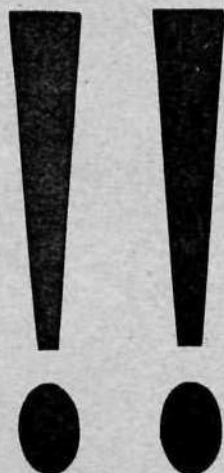
Konttori- ja kirjoitustarpeita Paperia. Tukuttain ja vähittäin.

— Konttorikalustoja. —

**SINIKOPIOITA
RUSKEAKOPIOITA
VALKOKOPIOITA**

VALOKUVAA
PIIRUSTUKSIA, KONEITA,
EX- & INTERIÖRER Y. M.

TOIMITTAVALOKUVAUSTÖITÄ
AMMATTIMIEHILLE.

Helsingin Rakennusainekauppa Osakeyhtiö.

Itä Heikinkatu 3.

Haaraliike Sörnäisisissä Hämeenkatu 2.

* * Rakennusaineita, Rautatavaraa, * *

* * Värejä ja Öljyjä, Talouskaluja, * *

Pyytäkää Hintailmoituksiamme!